Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) MAŁA POHULANKA 10—7.

Nr. Wilno, dnia 23 lutego 1935 r. 1231.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

"T r i b u n e d e G e n e v e" o n o c i e p a ń s t w b a ł t y c k i c h d o L i g i N a r o d ó w. "Liet.Aidas" Nr.43 z dn.21.II.35 r. donosi, iż cała prasa genewska omawia notę państw bałtyckich w sprawie ich reprezentacji w Radzie Ligi Narodów. "Tribune de Geneve" w artykule wstępnym z uznaniem wyraża się o wysuniętem przez państwa bałtyckie żądaniu udzielenia im miejsca w Radzie Ligi Narodów oraz w komisjach Ligi. Pismo wyraża zdanie, iż żądania państw bałtyckich godne są poparcia, ponieważ w najbardziej niespokojnym punkcie Europy stoją one na straży pokoju.

Sekretarz generalny Ligi Narodów notę państw bałtyckich przyjął przychylnie. Nota bałtycka rozważona zostanie w czasie plenarnej sesji jesiennej Ligi. W najbliższym jednak już czasie poczynione zostaną w tej sprawie konkretne posunięcia. Przedstawiciel Łotwy przy Lidze Narodów zwrócił się do komisji ograniczenia zbrojeń z żądaniem przyjęcia przedstawiciela Łotwy. Komisja jednogłośnie przyjęła żądania łotewskie.-

"J o u r n a l d e s D e b a t s" o w y n i k a c h a n t y l i t e w s k i c h p o s u n i ę ć N i e m i e c. "Liet.Aidas" Nr.43 z dn.21.II.35 r. donosi, iż w związku z notą państw bałtyckich do Ligi Narodów "Journal des Debats" zamieszcza artykuł, w którym wyraża zdanie, iż wciąż wzrastajace znaczenie państw bałtyckich można uważać za wynik presji politycznej jednego z wielkich mocarstw, która to presja zmusza państwa bałtyckie do bliższej współpracy.-

C z e c h o s ł o w a c k i m i n i s t e r R o l n i c t w a d r. M. C h o d ż a o E n t e n c i e B a ł t y c k i e j j a k o c z ę ś c i s k ł a d o w e j E u r o p y Ś r o d k o w e j. "Siegodnia" Nr.53 z dn.23.II.35 r. donosi, iż pismo "Rits" zamieściło artykuł czechosłowackiego ministra Rolnictwa dr.M.Chodży zatytułowany "Nowa Europa Środkowa". Min.Chodża w artykule swym wyraża zdanie, iż Ententa państw bałtyckich stanowi obecnie część składową nowej Europy Środkowej. Ogólnie znane są dążenia Niemiec do zdobycia dominujacej roli w Europie Środkowej. Przed wojną światową dążenia te mogły mieć swoją rację, jednak po wojnie światowej, gdy pomiędzy Rosją i Niemcami powstały nowe państwa, dążące do wzajemnej współpracy, sytuacja radykalnie się zmieniła. Powstała nowa Europa Środkowa. Na całość Europy Środkowej składają się: pośrodku 3 państwa Małej Ententy oraz Austrja i Węgry; na południu obok Jugosławji i Rumunji - Bułgarja, Grecja i Turcja, zaś na północy połączone państwa bałtyckie. Polska narazie jeszcze trzyma się na uboczu. Min.Chodża wyraził zdanie, iż Ententa Bałtycka odegrywa rolę znacznie donioślejszą, niż to wypływałoby z jej stanu liczebnego. Pakt bałtycki stanowi Małą Ententę na północy Europy Środkowej.-

K r o n i k a.

P r o j e k t u t w o r z e n i a w s p ó l n e j d l a 3-c h p a ń s t w o r g a n i z a c j i j e d n o ś c i b a ł t y c k i e j. "Liet.Żinios" Nr.43 z dn.21.II.35 r. donoszą, iż w dniu 20.II w Kownie odbyło się doroczne zebranie T-wa Jedności litewsko-łotewskiej, w czasie którego A.Merkis wysunął projekt stworzenia wspólnej dla trzech państw jedności bałtyckiej, w skład której weszłyby wszystkie obecne organizacje zbliżeniowe na terenie państw bałtyckich. W drodze głosowania dziesięcioma głosami przeciwko trzem wypowiedziano się za zlaniem się tych organizacyj w jedną organizację jedności bałtyckiej, posiadającą sekcje: litewską, estońską i łotewską. Zlanie się to jednak będzie mogło nastąpić dopiero wówczas, gdy wypowiedzą się za niem przynajmniej cztery spośród sześciu organizacyj zbliżenia bałtyckiego.-

"V a b a M a a" o s p r a w i e w i l e ń s k i e j. "Musu Vilnius" Nr.4 z dn.15.II.35 r. w artykule p.t."Trzeźwiejsze głosy z Północy", podpisanym pseudonimem "Zagraniczny członek Zw.Wyz.W." /užsenio vevesa/ m.in. oświadcza, iż wybitne pismo estońskie "Vaba Maa" zamieszcza artykuł swego redaktora, który po powrocie z konferencji bałtyckiej ententy prasowej w Kownie, - przypomina zagarnięcie Wilna i oświadcza: "Byłoby zupełnie celowem, by dwu i pół miljonowa Litwa mogła w krótkim czasie zyskać ćwierć miljonową ludność, zamieszkującą w zaskrzepłem Wilnie." "Musu Vilnius" wyraża zdanie, iż tego rodzaju opinja jest wynikiem zmienionej sytuacji politycznej nad Bałtykiem.-

Korespondent warszawski "Liet. Aidas" p. Gustainis w Kownie. "Rytas" Nr.43 z dn.21.II.35 r. donosi, iż publicysta p.W.Gustainis w dn.16 lutego r.b. z Warszawy przybył do Wilna, gdzie brał udział w herbatce, zorganizowanej przez studentów Litwinów."P.Gustainis, pisze "Rytas", wrócił już z Polski spowrotem do Kowna."-

Dokoła obchodu estońskiego święta narodowego w Kownie. "Liet.Žinios" Nr.43 z dn.21. II.35 r. donoszą, iż w dniu estońskiego święta narodowego /24.II. 35 r./ Kowno przystrojone zostanie estońskiemi barwami narodowemi.-

Występy baletu litewskiego w Londynie. "Liet.Aidas" Nr.43 z dn.21.II.35 r. donosi, iż premjera baletu litewskiego "Raymonda" , jaka się odbyła w dn.18.II w teatrze Alhambra w Londynie, zgromadziła około 2.500 publiczności. Cała prasa londyńska bardzo przychylnie odzywa się o produkcjach baletu litewskiego.-

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH W LITWIE.

Kronika.

"Rytas" o sprawie "Dnia Kowieńskiego". Radjo Kowieńskie z dn.22.II.35 r. donosi, iż według informacyj "Rytasa" w związku z rozporządzeniem komendanta m.Kowna i powiatu Saladžiusa w sprawie nazw litewskich, - "Dzień Kowieński na znak protestu jakiś czas wcale się nie ukazywał. Następnie redakcja "Dnia Kowieńskiego" wydała kilka numerów tego pisma,jako wydawnictwa jednorazowe, zaś w dn.14 lutego r.b. ukazał się jeden numer tego pisma p.n. "Dzień Polski". "Rytas" zaznacza, iż według informacyj "I.K.C." "Dzień Polski" został skonfiskowany. Obecnie, oświadcza "Rytas", pośród Polaków kowieńskich panuje w tej sprawie rozbieżność zdań. Jedni są zwolennikami zastosowania się do zarządzenia komendanta Saladžiusa, inni zaś są przeciwni temu. "Dzień Polski" obecnie wcale nie wychodzi.-

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

"Lietuvos Žinios" o nowym manewrze politycznym Niemiec. "Liet.Žinios" Nr.43 z dn.21.II. w artykule wstępnym wyraża zdanie, iż oświadczenie "zjednoczonej i bezpartyjnej"prasy niemieckiej, iż jakoby Niemcy nie mogą się dlatego przyłączyć do paktu Wschodu, że w Kłajpedzie prześladuje się ludność niemiecką, - jest nowym manewrem polityki hitlerowskiej. Zdradzieckie plany narodowych socjalistów niemieckich w Litwie faszyści niemieccy pragną obecnie ukryć pod rzekomem prześladowaniem Niemców w Litwie.-

"Jaunoji Karta" o zaborczych tendencjach Niemiec w stosunku do Kłajpedy. Radjo Kowieńskie z dn.22.II.35 r. donosi, iż organ Młodej Litwy "Jaunoji Karta" zamieścił obszerny artykuł , w którym omawia kwestję lansowanych pogłosek, jakoby Kłajpeda jest w chwili obecnej najsłabszym i najmniej odpornym punktem Traktatu Wersalskiego. "Jaunoji Karta" wyraża zdanie, iż tego rodzaju pogłoski rozpowszechniane są przez niemiecki aparat propagandowy, a to w celu wytworzenia w Europie opinji, iż istotnie kwestja kłajpedzka jest zagadnieniem spornem. Tego rodzaju opinja, zdaniem pisma, w znacznym stopniu ułatwia zaborcze tendencje Niemiec. Że jednak kwestja kłajpedzka nie jest dziś punktem najsłabszym przekona się każdy, kto zechce przekroczyć Niemen i wtargnąć na terytorjum Kraju Kłajpedzkiego.-

"Lietuvos Keleivis" o działalności Kulturverbandu w Litwie. Radjo Kowieńskie z 22.II.35 r. donosi, iż "Liet.Keleivis" zamieszcza artykuł, w którym wskazuje na szkodliwą działalność Kulturverbandu niemieckiego w Litwie. Organizacja ta, zdaniem pisma, znajduje się pod niezaprzeczonym wpływem hitlerowców niemieckich.

Kronika.

Z procesu hitlerowców w Kownie. "Liet. Žinios" Nr.43 z dn.21.II.35 r. donoszą, iż szef kłajpedzkiej policji bezpieczeństwa Jan Kazłauskas, który zeznawał w dn.20.II.35r. w procesie hitlerowców w Kownie,oświadczył m.in., iż pośród hitlerowców kłajpedzkich panowało przekonanie, że w ciągu 10-ciu lat najbliższych Niemcy zagarną całą Litwę i państwa bałtyckie, zaś w ciągu następnych lat 10-ciu Korytarz Gdański i inne ziemie na wschód.-

---